

СОВЕТ
БОЛЬШЕЦИЛЬНИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ДРОЖЖАНОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧҮПРӘЛЕ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЗУР ЧЫНЛЫ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

=====

РЕШЕНИЕ

КАРАР

Зур Чынлы авылы

26 октябрь 2020 ел

№2/3

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Зур Чынлы авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында»

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Зур Чынлы авыл жирлеге Уставының 32 статьясындагы 1 пунктының 1 пунктчасы нигезендә, Татарстан Республикасы Чүпрәле районы прокурорының 09.09.2020 ел, №02-08-02-2020 протестын исәпкә алып, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Зур Чынлы авыл жирлеге Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Зур Чынлы авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» карар проектын беренче укылышта кабул итәргә.

2. «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Зур Чынлы авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» карар проектын беренче укылышта кабул итәргә.

3. Зур Чынлы авыл жирлегенең административ бинасы, Зур Чынлы авылы, Совет урамы, 13 нче йорт, Зур Чынлы авыл мәдәният йорты бинасы, Ватан урамы, 1 нче йорт адреслары буенча әлеге карарны мәгълүмат стендларында халыкка житкерергә мөмкин.

4. Татарстан Республикасы Чүпрәле районы, Зур Чынлы авылы, Ватан урамы, 1 нче йорт адресы буенча Зур Чынлы авыл мәдәният йортының актлар залы адресы буенча 2020 елның 23 ноябренә карар проекты буенча ачык тыңлаулар билгеләргә.

Ачык тыңлаулар Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Зур Чынлы авыл жирлеге Советының 18.04.2012 ел, №14/2 карары белән расланган ачык тыңлауларны оештыру һәм үткөрү тәртибе нигезендә үткәрелә.

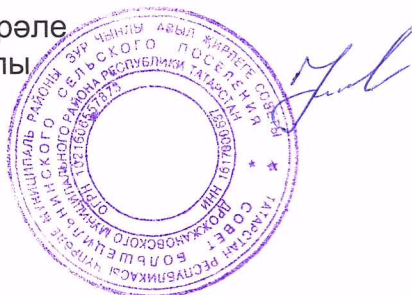
5. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Зур Чынлы авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү буенча муниципаль хокукый акт проекты буенча искәrmәләрне һәм тәкъдимнәрне исәпкә алу Чүпрәле муниципаль районы Зур Чынлы авыл жирлеге Советының 2013 елның 20 декабрьгә 33/2 номерлы карары белән расланган Тәртип нигезендә башкарыла, ул Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталында Чүпрәле муниципаль районы Зур Чынлы авыл жирлегенең рәсми сайтында урнаштырылган.

6. Әлеге проект буенча гражданның искәrmәләре һәм тәкъдимнәре 2020 елның 22 ноябренә кадәр Зур Чынлы авылы, Совет урамы, 13 йорт адресы буенча кабул ителә.

7. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Зур Чынлы авыл җирлеге Советының законлылыкны һәм хокук тәртибен саклау буенча Даими комиссиясе тарафыннан Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Зур Чынлы авыл җирлеге Советы депутатларының төзәтмәләрен өйрәнергә һәм гомумиләштерергә, карар проектын эшләп бетерергә һәм аны Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Зур Чынлы авыл җирлеге Советына карауга кертергә.

8. Әлеге карар, гамәлдәге законнарда билгеләнгән башка срокларда үз көченә кәргән нигезләмәләрдән тыш, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында рәсми халыкка хәбәр итү һәм урнаштыру көнендә үз көченә керә.

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Зур Чынлы авыл җирлеге башлыгы:

Ф.Ж.Фатхуллов

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Зур Чынлы авыл җирлеге” муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр

7 статьяның 1 пунктына түбәндәге эчтәлекле 18 пунктча өстәргә:

«18) полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләп торучы хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәр тарафыннан күрсәтелгән вазыйфаны биләү чорында торак урыны бирү.»;

12.1 статьяның 3 пунктына түбәндәге эчтәлекле 10 пунктча өстәргә:

«10) җирлек Советы вәкаләтләре гражданныр җыены тарафыннан гамәлгә ашырыла торган җирлектә инициативалы проектларны тәкъдим итү, әзерләү, сайлап алу һәм тормышка ашыру мәсьәләләре буенча;»

түбәндәге эчтәлекле 15.1 статья өстәргә:

«Статья 15.1. Инициативалы проектлар

1. Җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне яки җирле үзидарә органнарына хәл итү хокукы бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү буенча муниципаль берәмлек яисә аның өлешендә яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган чараларны гамәлгә ашыру максатларында җирлекнең башкарма комитетына инициативалы проект кертеләргә мөмкин. Инициативалы проектлар гамәлгә ашырыла торган муниципаль берәмлек территориясенә бер өлешен билгеләү тәртибе җирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

2. Инициативалы проектны кертү инициативасы белән, җирлек территориясендә яшәүче ун елдан да ким булмаган һәм уналтынчы яшькә җиткән, җирле иҗтимагый үзидарә органнары, иске авыл җирлеге (алга таба - проект инициаторлары) инициативалы төркем чыгыш ясарга хокуклы. Инициатив төркемнең минималь саны җирлек Советының норматив хокукый акты белән киметеләргә мөмкин. Проект инициаторы булып чыгу хокукы авыл җирлеге Советының норматив хокукый акты нигезендә шулай ук җирлек территориясендә эшчәнлек алып баручы башка затларга да биреләргә мөмкин.

3. Инициативалы проект үз эченә түбәндәге мәгълүматларны алырга тиеш:

1) җирлек халкы яки аның өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган проблеманы тасвирлау.;

2) әлеге проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;

3) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән нәтижәләрен) тасвирлау;

4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәкле чыгымнарны алдан исәпләү;

5) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның планлаштырылган сроклары;

6) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынган затларның планлаштырылган (мөмкин) финанс, мөлкәт һәм (яки) хезмәт катнашуы турында белешмәләр;

7) әлеге акчаларны инициатив проектны гамәлгә ашыру өчен, инициатив түләүләренә планлаштырылган күләмәнән тыш, җирле бюджет акчалары күләменә күрсәтү;

8) җирлек территориясенә яисә аның өлешенә күрсәтмә, аның чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак, җирлек Советының норматив хокукый актында билгеләнгән тәртип нигезендә;

9) жирлек Советының норматив хокукый актында каралган башка белешмәләр.

4. Инициативалы проект, аны авыл жирлеге башкарма комитетына керткәнче, гражданныр жыенында, жыелышында яки конференциясендә, шул исәптән территориаль иҗтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданныр жыенында, жыелышында яки конференциясендә каралырга тиеш. Шул ук вакытта бер жыенда, бер жыелышта яки гражданнырның бер конференциясендә берничә инициативалы проектны карау мөмкин. Авыл жирлеге Советының норматив-хокукый акты белән гражданнырның инициативалы проектка ярдәм итү турындагы мәсьәлә буенча фикерен ачыклау, шулай ук гражданнырны сораштыру, аларның имзаларын жыю юлы белән дә күздә тотылырга мөмкин. Проект инициаторлары инициаторлары инициативалы проектны авыл жирлеге башкарма комитетына керткәндә, аңа жыен, жыелыш яки гражданныр конференцияләре беркетмәсен, гражданныр арасында үткәрелгән сораштыру нәтижеләрен һәм (яки) жирлек халкының инициативалы проектны яки аның өлешендә хуплавын раслаучы кул кую кәгазьләрен куялар.

5. Инициативалы проектны авыл жирлеге башкарма комитетына кертү турындагы мәгълүмат инициативалы проект кертелгәннән соң өч эш көне эчендә жирлекнең "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында бастырып чыгарылырга (халыкка җиткерелергә) һәм урнаштырылырга тиеш һәм әлеге статьяның 3 пунктында күрсәтелгән белешмәләр, шулай ук проект инициаторлары турында белешмәләр булырга тиеш. Бер үк вакытта гражданныр жирлек башкарма комитетына инициатив проект буенча үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен бирү мөмкинлеге турында хәбәр итәләр, аларны тәкъдим итү вакыты биш эш көненнән дә ким булмаска тиеш. Үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен унтугыз яше тулган жирлек халкы җибәрергә хокуклы. Авыл жирлеге башкарма комитеты әлеге мәгълүматны "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштыру мөмкинлеге булмаса, әлеге мәгълүмат әлеге жирлек составына кERGән муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырыла. Авыл торак пунктында әлеге мәгълүмат иске авыл торак пункты гражданнырына җиткерелергә мөмкин.

6. Инициативалы проект авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан кертелгән көннән соң 30 көн эчендә мәҗбүри каралырга тиеш.

Авыл жирлеге башкарма комитеты инициативалы проектны карау нәтижеләре буенча түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) жирле бюджет турындагы карарда каралган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә жирле бюджет проектны төзү һәм карау (жирле бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертү) тәртибе нигезендә тиешле максатларга һәм (яисә) тиешле максатларга һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре чикләрендә инициативалы проектны хупларга һәм аны эшне дөвам итәргә.);

2) инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тартырга һәм инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, проектны инициаторларына кире кайтарырга.

7. Жирлек башкарма комитеты инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту турында түбәндәге очраklarның берсендә карар кабул итә:

1) инициатив проектны кертү һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү.;

2) инициативалы проектның федераль законнар һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, жирлек уставы таләпләренә туры килмәве.;

3) жирле үзидарә органнарында кирәкле вәкаләтләр һәм хокуklar булмау сәбәпле, инициативалы проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау.;

4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәк булган акчалар күләмендә жирле бюджет акчалары булмау (аларны формалаштыру чыганагы инициативалы түләүләр булмаган).;

5) инициативалы проектта тасвирланган проблеманы нәтижәлерәк ысул белән хәл итү мөмкинлеге булу;

6) инициативалы проектны конкурс нигезендә сайлап алуны узмаган дип тану.

8. Жирлекнең башкарма комитеты әлеге статьяның 5 пунктсындагы 5 пунктчасында каралган очракта, проект инициаторларына инициативалы проектны бергәләп эшләп бетерергә, шулай ук аны башка муниципаль берәмлекнең яисә дәүләт органының жирле үзидарә органына аларның компетенциясе нигезендә тәкъдим итәргә тиеш.

9. Инициативалы проектларны тәкъдим итү, кертү, фикер алышу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткөрү тәртибе жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.

10. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар исәбенә финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициативалы проектларга карата инициативалы проектлар, инициативалы проектларны карау тәртибе, шул исәптән аларга ярдәм итүдән баш тарту өчен нигезләр, мондый инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алу тәртибе һәм критерийлары Татарстан Республикасы законы һәм (яисә) башка норматив хокукый акты нигезендә билгеләнә. Бу очракта пунктларның таләпләре 3, 6, 7, 8, 9, 11 әлеге статьяның 12 пункты да кулланылмый.

11. Әгәр жирлек башкарма комитетына берничә инициатив проект кертелгән булса, шул исәптән өстенлекле проблемаларны тасвирлау белән дә, жирлек башкарма комитеты конкурс нигезендә сайлап алуны оештыра һәм бу хакта проект инициаторларына хәбәр итә.

12. Инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткөрү коллегиаль органга (комиссиягә) йөкләнә, аның Формалаштыру һәм эшчәнлек тәртибе жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә. Коллегиаль орган (комиссия) составы жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан формалаштырыла. Шул ук вакытта коллегиаль орган (комиссия) әгъзаларының гомуми саныннан яртысы жирлек Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнергә тиеш. Проект инициаторларына һәм аларның вәкилләренә конкурс нигезендә сайлап алуны уздырганда коллегиаль орган (комиссия) инициативалы проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен бәян итү мөмкинлеге тәэмин ителергә тиеш.

13. Проект инициаторлары, жирлек территориясендә яшәүче башка гражданныр, гражданныр жыены, жыелышы яки конференциясе белән вәкаләтле затлар, шулай ук Россия Федерациясе законнары белән билгеләнә торган башка затлар инициативалы проектны Россия Федерациясе законнарына каршы килми торган рәвешләрдә гамәлгә ашыруны иҗтимагый контрольдә тотарга хокуклы.

14. Жирлек Башкарма комитетының инициатив проектын карау, инициатив проектны тормышка ашыруның барышы, шул исәптән акча средстволарыннан файдалану, милек һәм (яки) аны тормышка ашыруда кызыксынган затларның хезмәт катнашуы турында мәгълүмат бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм жирлекнең рәсми сайтында "Интернет"мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырылырга тиеш. Авыл жирлеге Башкарма комитетының инициатив проектны тормышка ашыру нәтижәләре турындагы хисабы инициативалы проектны тормышка ашыру тәмамланганнан соң 30 календарь көн эчендә жирлекнең рәсми сайтында басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) һәм "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырылырга тиеш. Авыл жирлеге башкарма комитеты әлеге мәгълүматны "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштыру мөмкинлеге булмаса, әлеге мәгълүмат әлеге жирлек составына кергән муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырыла. Авыл торак пунктсында әлеге мәгълүмат авыл торак пункты гражданнына староста ярдәмендә житкерелергә мөмкин.»;

16 статьяда:

а) 6 пунктны түбөндөгө эчтөлөккө 7 пунктча өстөргө:

«7) инициативалы проектны тикшерү һәм аны хуплау мәсьәләсә буенча карар кабул итү.»;

түбөндөгө эчтөлөккө 10.1 пункттын өстөргө:

«10.1. Территориаль ижтимагый үзидарә органнары инициативалы проектны проект инициаторлары сыйфатында тәкъдим итә алалар.»;

18.1 статьяның 6 пунктына түбөндөгө эчтөлөккө 4.1 пунктча өстөргө:

«4.1) авыл торак пункттында яшәүчеләр өчен өстенлеккә әһәмияткә ия булган мәсьәләләр буенча инициативалы проект кертү турында инициатива белән чыгыш ясарга хокуклы.»;

20 статьяда:

а) 1 пунктта «жирлекнең жирле үзидарә вазыйфаи затларын билгеләү» сүзләреннән соң «инициативалы проектларны кертү һәм аларны карау мәсьәләләре буенча фикер алышу " сүзләрен өстөргө.»;

б) 2 пунктны түбөндөгө эчтөлөккө абзац өстөргө:

«Инициативалы проектларны кертү һәм аларны карау мәсьәләләре буенча гражданныр жыелышында уналтынчы яшькә житкән Тиешле территориядә яшәүчеләр катнашырга хокуклы. Инициативалы проектларны кертү мәсьәләләрен карау һәм тикшерү максатларында гражданныр жыелышын билгеләү һәм үткәрү тәртибе жирлек Советының норматив хокукий акты белән билгеләнә.»;

22 статьяда:

а) 2 пунктка түбөндөгө эчтөлөккө жөмлө өстөргө: "гражданнырның инициативалы проектка ярдәм итү турындагы фикерен ачыклау мәсьәләсә буенча гражданныр арасында үткәрелгән сораштыруда уналтынчы яшькә житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган жирлек яисә аның өлешендә яшәүчеләр катнашырга хокуклы.»;

б) 3 пунктта түбөндөгө эчтөлөккө 3 пунктча өстөргө::

"3) унтугуз яшькә житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителгән жирлек халкы яисә аның бер өлешә - өлегә инициативалы проектка ярдәм итү турында гражданнырның фикерен ачыклау өчен.»;

в) 7 пунктның 1 пунктчасын «жирлек халкы өчен " сүзләрен өстөргө»;

29 статьяның 2 пунктына түбөндөгө эчтөлөккө абзац өстөргө::

«Жирлек Советы депутатына үз вәкаләтләрен даими рәвештә гамәлгә ашыру өчен эш урынын (вазыйфаларын) айга ике һәм алты эш көненнән дә ким булмаган чорга саклап калу гарантияләнен.»;

42 статьяның 3 пункттын түбөндөгө редакциядә бәян итөргө:

3. Жирлек башлығы хокуклы түгел:

«1) эшмәкәрлек эшчәнлегә белән шәхсэн яки ышанычлы затлар аша шөгыльләнергә;

2), түбөндөгө очраклардан тыш, коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга:

а) сәяси партия, һөнәр берлегә органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясә аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан, башка ижтимагый оешманың, торак, торак төзелешә, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләре ширкәтенәң гомуми жыелышында катнашу (конференция) ;

б) коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясә аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенәң гомуми жыелышында

катнашу (конференция), Татарстан Республикасы Президенты тарафыннан билгеленгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президентының алдан хәбәрнамәсе нигезендә катнашу;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Советында, Муниципаль берәмлекләрнең бүтән берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү

г) муниципаль берәмлек исемнән оешманы гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль берәмлекнең идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә, гамәлгә куючы (акционер) булган оешманы гамәлгә куючы (акционер) мәнфәгатьләрен муниципаль берәмлек исемнән гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталында өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен);

д) федераль законнарда каралган башка очраklar;

3) мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнәргә. Шулай ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек бары тик чит ил дөүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданнылыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенә халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса;

4) идарә органнары, попечительлек яки Күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган һәм аларның структур бүлекчәләре составына, әгәр Россия Федерациясенә халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, керә алмый»;

в статье 48:

48 статьяда:

15 пунктта "күпфатирлы йорттагы бина "сүзләрен" торак биналар " сүзләренә алмаштырырга»;

түбәндәге эчтәлекле 23 пункт өстәргә::

«**23**) полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләгән хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәр тарафыннан күрсәтелгән вазыйфаны биләү чорында торак урыны бирә.»;

82 статьяның 3 пунктын үз көчен югалткан дип танырга.